

ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРОФЕСІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦЯ З АГРОІНЖЕНЕРІЇ

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство	
Спеціальність	208 / Н7 Агроінженерія	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Викладач	Базилівська Катерина Василівна	
	Посада	Спеціаліст вищої категорії, циклова комісія філологічних дисциплін
	Науковий ступінь	-
	Вчене звання	-
	Контактний тел.:	(0412)26-24-06
	E-mail	katerinabazilevskaa@gmail.com
	Робоче місце	Аудиторія 27
Статус дисципліни	Вибірковий компонент ОПП циклу спеціальної фахової підготовки	
Час та місце проведення	відповідно до розкладу	
Кількість кредитів	3 кредити (90 год.)	
Форма контролю	Залік	
Сторінка дисципліни в Інтернеті	Житомирський агротехнічний коледж - Освітній портал (zhatk.zt.ua)	

Пререквізити навчальної дисципліни. Українська мова за професійним спрямуванням; основи академічного письма; інформаційна культура здобувача освіти.

Постреквізити: практична підготовка; виконання курсових робіт; підготовка і захист кваліфікаційної роботи; професійна комунікація в агроінженерній діяльності; написання звітів, пояснювальних записок, технічних описів, інструкцій, презентаційних матеріалів.

Характеристика дисципліни.

Призначення навчальної дисципліни:

«Професійно-термінологічна компетентність фахівця з агроінженерії» є дисципліною вільного вибору здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 208 / Н7 «Агроінженерія» та спрямована на формування здатності

майбутніх агроінженерів грамотно, точно й доречно використовувати українську фахову термінологію в усному та писемному професійному мовленні.

У сучасних умовах розвитку аграрного виробництва фахівець з агроінженерії має не лише володіти технічними знаннями, а й уміти ефективно комунікувати в професійному середовищі: пояснювати технологічні процеси, описувати будову та принцип роботи машин, укладати службову й технічну документацію, презентувати інженерні рішення, аргументувати вибір техніки, оформлювати результати досліджень і виробничої практики.

Особливої актуальності набуває вміння працювати з агроінженерною терміносистемою, адже точність використання термінів безпосередньо впливає на якість професійного спілкування, правильність технічної документації, ефективність взаємодії між фахівцями, роботодавцями, сервісними службами та агровиробниками.

У межах дисципліни здобувачі освіти опановують теоретичні засади термінознавства, особливості української агроінженерної термінології, норми сучасної української літературної мови у фаховому мовленні, правила створення й редагування професійних текстів, специфіку усної професійної комунікації, а також практику укладання тематичних глосаріїв і термінологічних словників.

Дисципліна має прикладний характер і спрямована на підготовку бакалаврів до професійної діяльності в умовах сучасного аграрного виробництва, де мовна точність, комунікативна культура та термінологічна грамотність є важливими складниками професійної компетентності агроінженера.

Метою викладання навчальної дисципліни «Професійно-термінологічна компетентність фахівця з агроінженерії» є формування у здобувачів освіти системи знань, умінь і практичних навичок щодо правильного, точного, доречного й нормативного використання української агроінженерної термінології в усній і писемній професійній комунікації.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

Знати:

- сутність понять «термін», «терміносистема», «професійна лексика», «професійно-термінологічна компетентність»;
- особливості формування й функціонування української агроінженерної термінології;
- основні групи агроінженерних термінів: назви машин, механізмів, технологічних операцій, деталей, процесів, матеріалів, показників, професійних дій;
- норми сучасної української літературної мови у професійному мовленні;
- типові помилки у використанні агроінженерної термінології: калькування, русизми, неточне слововживання, порушення лексичної сполучуваності;
- особливості побудови фахового тексту агроінженерного спрямування;

- вимоги до укладання службової, навчальної, технічної та звітної документації;
- правила підготовки усного виступу, презентації, захисту проєкту чи кваліфікаційної роботи;
- основи академічної доброчесності, цитування та роботи з джерелами.

Вміти

- правильно добирати й уживати агроінженерні терміни в усному та писемному мовленні;
- аналізувати фахові тексти агроінженерного спрямування;
- виявляти й виправляти мовні, термінологічні та стилістичні помилки;
- укладати тематичні глосарії з агроінженерії;
- створювати професійні тексти: анотації, звіти, технічні описи, інструкції, пояснювальні записки;
- презентувати технічну інформацію зрозуміло, логічно й аргументовано;
- вести професійний діалог у виробничих, навчальних і науково-практичних ситуаціях;
- дотримуватися норм академічної доброчесності під час підготовки письмових робіт.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово в навчальній, професійній та науково-практичній діяльності.

ЗК 2. Здатність грамотно, логічно й аргументовано висловлювати думки, формулювати висновки, пояснювати професійні явища, процеси та технічні рішення.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу, систематизації та критичного оцінювання інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, зокрема під час створення фахових текстів, звітів, інструкцій, пояснювальних записок і презентацій.

ЗК 5. Здатність працювати в команді, брати участь у професійному діалозі, дотримуватися норм етики ділового й виробничого спілкування.

ЗК 6. Здатність критично мислити, виявляти мовні, термінологічні й стилістичні помилки та пропонувати шляхи їх усунення.

ЗК 7. Здатність презентувати результати навчальної, практичної та професійної діяльності перед аудиторією.

Спеціальні / фахові компетентності

СК 1. Здатність правильно, точно й доречно використовувати українську агроінженерну термінологію в усному та писемному професійному мовленні.

СК 2. Здатність добирати нормативні українські відповідники до фахових понять, уникати калькування, русизмів, термінологічної неточності та мовних помилок.

СК 3. Здатність професійно комунікувати в типових ситуаціях агроінженерної діяльності: під час виробничої наради, консультації, презентації технічного рішення, захисту практичної чи кваліфікаційної роботи.

СК 4. Здатність використовувати професійно-термінологічні знання під час проходження практики, підготовки курсових робіт, звітної документації та кваліфікаційної роботи.

СК 5. Здатність усвідомлювати роль професійної мови, термінологічної культури й комунікативної грамотності у формуванні професійної компетентності сучасного фахівця з агроінженерії.

Після вивчення дисципліни здобувач освіти повинен уміти:

ПРН 1. Володіти державною мовою на рівні, достатньому для професійного спілкування, підготовки фахових текстів і презентації результатів діяльності.

ПРН 2. Правильно використовувати агроінженерну термінологію в усному та писемному мовленні.

ПРН 4. Створювати професійні документи: звіти, інструкції, технічні описи, пояснювальні записки, анотації.

ПРН 6. Презентувати технічну інформацію логічно, точно, аргументовано й відповідно до норм сучасної української літературної мови.

ПРН 8. Застосовувати набуті мовно-термінологічні знання під час практичної підготовки, виконання курсових і кваліфікаційних робіт.

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента
1	Професійно-термінологічна компетентність як складова підготовки агроінженера	Лекція — 6 год, СРС — 2 год	Опрацювати поняття «термін», «термінологія», «терміносистема», «професійна компетентність». Підготувати приклади агроінженерних термінів із фахових дисциплін.
2	Українська агроінженерна терміносистема: структура, джерела, функції	Лекція — 4 год, СРС — 4 год	Зібрати й класифікувати терміни за тематичними групами: трактори, сільськогосподарські машини, ґрунтообробіток, сівба, збирання, технічне обслуговування.
3	Нормативність уживання фахових термінів у професійному мовленні	Лекція — 2 год, практичне заняття — 4 год, СРС — 6 год	Виявити типові помилки у фахових текстах: кальки, русизми, тавтологію, неточне слововживання. Підготувати таблицю «помилково — правильно».
4	Фаховий текст агроінженера: лексичні, граматичні та стилістичні особливості	Лекція — 4 год, практичне заняття — 4 год, СРС — 4 год	Проаналізувати фрагмент технічного тексту. Визначити терміни, професіоналізми, загальнонаукову лексику. Відредагувати текст.
5	Технічна та службова документація в агроінженерній діяльності	Лекція — 4 год, СРС — 4 год	Підготувати зразки документів: службова записка, акт, звіт, інструкція, пояснювальна записка.

№ з/п	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента
			Визначити мовні особливості кожного документа.
6	Усна професійна комунікація фахівця з агроінженерії	Лекція — 4 год, практичне заняття — 4 год, СРС — 6 год	Підготувати усне пояснення технологічного процесу: сівба, оранка, боронування, збирання врожаю, технічне обслуговування машини.
7	Академічне письмо та презентація інженерних рішень	Лекція — 6 год, практичне заняття — 4 год, СРС — 4 год	Підготувати анотацію, тези або короткий науково-технічний опис. Розробити структуру презентації до фахової теми.
8	Термінографічний проєкт: укладання мінісловника агроінженерних термінів	Лекція — 4 год, практичне заняття — 4 год, СРС — 6 год	Укласти мінісловник із 30–50 термінів до обраної агроінженерної теми. Підготувати захист термінологічного проєкту.

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бабич, Н. Основи культури мовлення / Н.Бабич. – Л. : Світ, 1990. – 232 с.
2. Глушик, С. Сучасні ділові папери / С.Глушик, О. Дияк, С.Шевчук – К. : АСК, 2001. – 400 с.
3. Довідник з культури мови: посібник / за ред. С. Єрмоленко – К. : Вища школа, 2005. – 399 с.
4. Зубков, М. Сучасне українське ділове мовлення / М.Зубков. – Х. : Торсінг, 2001. – 384 с.
5. Коваль, А. Практична стилістика сучасної української мови / А.Коваль. – К. : Вища шк., 1987. – 352 с.
6. Амеліна С. М., Гузинець М. М. Структурно-семантичні особливості термінів аграрної галузі: перекладацький аспект. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Філологічні науки. 2014. Вип. 206. С. 126-131.
7. Антонюк Т., Кабаненко А., Авдіковська Л. та ін. Українська мова: навчальна програма для закладів фахової передвищої освіти, що вивчає підготовку фахів молодших бакалаврів на основі базової середньої освіти. 2022. URL: <https://marusichnatalia.mozello.com/produkcja/1-kurs/>
8. Барановська Л. В. Навчання студентів професійного спілкування : монографія. Біла Церква : БДАУ, 2002. 255 с.
7. Берегова Г. Д. Формування мовної особистості майбутніх аграрників. Педагогічні науки: збірник наукових праць. 2011. Том 1 № 59. С. 213-218.
9. Булик-Верхола С. З., Наконечна Г. В., Теглівець Ю. В. Основи термінознавства : навчальний посібник. Львів : Львівська політехніка, 2016. 192 с

10. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. В. Т. Бусел. Київ : Ірпень, 2002. 1440 с
11. Харченко І. І. Формування професійно-термінологічної компетентності студентів-аграрників під час вивчення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням». Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2012. №4 (22). С. 342–349.

Додаткова

1. Гуменюк І. Методика навчання української мови за професійним спрямуванням як галузь української лінгводидактики. Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство». 2021. № 1(11). С. 144–157.
2. Гуцул Л. Формування фахового дискурсу засобами української мови у студентів природничих спеціальностей. Стратегічні напрями розвитку сучасної української лінгводидактики : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2021. С.325–334.
3. Гуць М. В., Олійник І. Г., Ющук І. П. Українська мова у діловому спілкуванні : навчальний посібник. Київ : ТОВ „БІНОВАТОР”, 2005. 351 с.
4. Діденко Н. М. Особливості формування лексичної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання. Перспективи та інновації науки. 2022. № 9(14). С. 127–138. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-9\(14\)-127-138](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-9(14)-127-138)
5. Дроздова І. П. Лінгвістичні основи формування професійного мовлення студентів-нефілологів як лінгводидактична проблема. Наукові записки Національного університету „Острозька академія”. Серія : Філологічна. 2013. Вип. 40. С. 141-144
6. Дьомін А. І., Лузан П. Г., Дьомін О. А. Теоретичні і методичні основи формування вмінь та навичок професійної термінології. Педагогіка і психологія професійної освіти. 1999. № 3. С. 51–62.
7. Енциклопедія освіти / АПН України; голов. ред.: В. Г. Кремень: 2-вид, допов. та перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.
8. Зінченко В. Орфоепічна, акцентуаційна та лексична робота на заняттях ділової української мови як важливий чинник формування високого рівня культури мовлення студентів економічного профілю. Актуальні питання гуманітарних наук. 2020. № 1(28). С. 281–287. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/28.208598>
9. Каричковська С. П., Чучмій І. І. Особливості вивчення української та іноземних мов в аграрних закладах вищої освіти України. Академічні студії. 2021. № 4. С. 91–99. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.4.1.14>
10. Климова К. Я. Теоретико-методичні аспекти формування мовнокомунікативної професійної компетентності майбутніх фахівців сфери публічного управління та адміністрування. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2020. № 1(11). С. 204–207.

11. Михайлюк В. Українська мова професійного спілкування. Дивослово. 2004. № 6. С. 33.
12. Момот В. М. Формування професійно зорієнтованого мовлення у студентів технікумів і коледжів технічного профілю : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.. Київ, 2003. 20 с
13. Морозов С. М., Шкарапута Л. М. Словник іншомовних слів. Київ : Наукова думка, 2000. 680 с.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал Житомирського агротехнічного фахового коледжу.
2. Електронні словники української мови.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
4. Офіційні ресурси Міністерства освіти і науки України.
5. Електронні фахові видання з агроінженерії, аграрної освіти та технічної термінології.

Контроль знань. Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання самостійної роботи студентів, рубіжний контроль у формі захисту практичних робіт і термінологічного проекту, підсумкова атестація у формі заліку.

Вид контролю	Частка в підсумковій оцінці
Поточний контроль	20%
Контроль самостійної роботи	20%
Захист практичних робіт / термінологічного проекту	30%
Підсумковий контроль — залік	30%
Усього	100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

Політика курсу:

- курс передбачає індивідуальну, парну та групову роботу. Обов'язковими є систематичне відвідування занять, активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять, своєчасне виконання завдань самостійної роботи.
- усі завдання, передбачені програмою дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача освіти з поважної причини він/вона має можливість презентувати виконані завдання під час консультації викладача.
- під час виконання індивідуальних і групових завдань здобувачі освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності. Не допускаються плагіат, списування, фабрикація джерел, некоректне використання матеріалів інших авторів, подання чужої роботи як власної.
- особлива увага в курсі приділяється культурі професійного мовлення, точності використання агроінженерної термінології, умінню аргументовано висловлювати власну думку, створювати якісні професійні тексти й презентувати результати навчальної та практичної діяльності.